

av
65

N:o 86.

522

J. Sjödow

M. 10133:1-70.

FOLKLIVSARKIVET

Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

Manniska kän dig gälf
ordspel

samlade på Byvarna hösten 1906
af

Morfar Minni Kari Tengwalla
och Sigrun

Kaptän T Söderqvist
efter sin mors

Samtliga ordspel
ha använts av en
och samma kvinna
i hennes dagliga tal
och uppteknats
av Söderqvist allts
efts som han hört
henne säga den..

spelbart! "omjligt!!!"
se s. 353

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforsk-
ning vid Lunds universitet

M. 10133:1.

M. 10133:2.

1. Den är inte svår att locka som
gärna vill hoppa.
2. Det krökes i tis det som krökigt
skall bli.
3. Bøj vidjan medan hon är grön
så blir hon både fager och skön.
4. Den som gapar efter mycket
mister ofta hela stycket.
5. Prästen och hunnen
tjäna föden med munnen.
6. Vänta, det växer väl tänder
i kalvamunnen.

M. 10133:3.

7. Gamla kattor lepa också mjölk.

8. Det går inte att lära gamla hum-
dar å sitta.

9. Tomma kårl skramla mest.

10. Bättre brödlos än rådlos.

11. Ingen rök utan eld.

12. Bättre tiga än illa tala.

13. Hur långt det är mellan bejgen
träffas trocken.

14. Små gryster ha också öron.

15. Som man ropar i skogen
får man svan.

M. 10133:4.

16. Man skall inte gå över ån efter vatten.

17. Den hönan som vill värpa ute, är inte
god att vakta.

18. Galna katter få rivet skinn.

19. En blind höna hittar också ett korn.

20. Liten tuva stjälper ofta stora lass.

21. Dålig höna som inte kan speka
till en kyckling.

22. Man skall inte köpa grisens i säcken.

23. Man skall inte ta av sig hatten
förän man får si karlen.

FOLKLIVSARKIVET

Institutionen för folklivsforskning
vid Lunds universitet

24. Man skall inte salja hunden
förrän björnen är skytten.

25. Dålig höna, som hackar i egen
bale.

26. Ägget shall inte lära hönan att
värpa

? 27. Han har hoppat mitt upp
i kornbingen.

28. Tala är silver, tiga är guld.

29. Morgonstund har guld, innan

30. När nöden är störst är hjälpen
närmast

M. 10133:6.

31. Ropas inte hej förr du är
över bäcken.

32. Bättre en fågel i hand än
tio i skogen.

33. Lika barn leka vist.

34. Ingen ko på isen så länge
svansen är i lagård.

35. I det djupaste vattnet
gå de största fiskarna.
lugnaste

36. Hjälpen är god/så nän
som i grötputten

37. Sma småsnulor är också bra.

38. Inte gäller allt som glimmar.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning
vid Lunds universitet

M. 10133:7.

39. Många bärkar om
göra en stor å.
40. Liten gnista kan bli en stor eld.
41. Kyrkan är aldrig så full
så inte prästen får rum.
42. Fria aldrig till en flicka på en bal
och köp aldrig en hatt i regnvädret.
43. Smöj vagnen så går den lätt
muta domarn så får du rätt.
44. Krunkan går så långt till
brunnen att den slutligen spricker.
45. Fåfäng gå här en mykhet ost.
46. Låtjan är alla lasters moder.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning
vid Lunds universitet

M. 10133:8.

47. En fluga gör ingen sommar.

48. Vänta flugor! Det blir vinter.

49. När Tjivararna komma i grå
far {bonden} {grannan} igen sin ko.

50. I brist på bröd åter man limpor.

51. Åt lagom pajk, vi ska till
gilles i morgon.

52. Smakare blir vid din last.

53. Smakar det näst,
så kostar det näst.

54. Det kostar fyra nötter
att sätta sina fötter
under eget bo.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning
vid Lunds universitet

FOLKLIVSARKIVET

Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

M. 10133:9.

55. Man shall inte ploja
med andras kalvar.

56. Leyder häst gör vägen kort.

? 57. Det blir inga byxor av det skinnet.

58. Första timmen i galgen är värst

59. Den kom inte försent
som hängdes vid ljus.

60. Gifta sig är ingen konst,
men riva opp'et är värre.

61. Stål aldrig sprickeflask, för
då får du så djädrans smorda kommos.

62. Den illa gör, han illa far,

? 63. Barn i by som hemma vana

64. fm mer man stryker katten
utåt ryggen, dess mer sätter
han upp svansen.

65. Har man vänder sig, så
har man ryggen bak.

66. Man tar sedan dit man kommer.

67. Man hänger kappan på
båda axlarna.

68. Man får ta sheden i
varandra hand.

? 69. Så länge min tunna rann

kände mig vad kvinnan och man
sen

Men när min tunna upphörde att rinn
kände mig varken man eller kvinnan

M. 10133:11.

? 70. För byggde di små hus
och brände tjocka ljus
då var de' du och ja'
och alla mädde bra.
Nu bygger di stora hus
och bränner smala ljus
och nu 'å de' hon och han
och ingenting för tann'.

71. Viljan drar halva lasset.

72. Bränt barn skyr elden.

73. Läter dräng bär sig hellre i fläng
än han går två gånger.

74. Börja med en knappnål och
slutas med en silverskål.

75. Bäst att smida medan järnet är varmt

FOLKLIVSARKIVET

Institutionen för folklivsforskning
vid Lunds universitet

M. 10133:12.

FOLKLIVSARKIVET
Institutet för folklivsforskning vid Lunds universitet

76. Har man klave får man väcko.

77. Skräppegräs är ett dåligt gräs.

? 78. Ett farligt rev men ingen åtgärd.

79. Man skall akta sina löss föi sruva.

80. Man skall inte sätta löss i skimpals.

81. ^{Orätt} Ondt } fängel,lett förgångel.

82. Sila mygg och soläja kameler.

83. Sådan herre, sådan dräng.

84. Det som göms i snö, kommer upp i to.

85. Var fågel sjunger efter sin näbb.

M. 10133:13.

86. Den som graver en grop för
andra, faller själv där.

87. Det är inte vilda som rinner
ur näsan i mun.

88. När man talar om trollen
så å dom i farstun.

89. Byta å för gäckeri och inte
för bondens båsta.

90. Viljan drar halva lasset. epp.

91. Av skadan blir manvis men
inte rik.

92. Den väntar inte för länge
som väntar på nåt godt.

FOLKLODARKIVET

Institutet för folklivsforsk
ning vid Lunds universitet

M. 10133 :14.

93. Åven stora träd kan falla.

(Agnes Engström till Torsten Söderqvist
klan 29)

94. Ingenting är så kett att det ej
kan svalna.

95. Ju längre en åsna lever, desto
iständigare blir hon.

96. Inger regel utan undantag.
träkiga.

97. Alla sätt är bra utom de dåliga.

98. Bättre förekomma än förekommas.

99. Man har inte rötjare än man gör sig.

— 100. Han har kommit ur askan i ilden.

101. Kloka häns kunna också
värpa i nässlorna.

M. 10133:15

102. Den late och den jeté ha
alltid onst å detta.

103. Hunden gör (skallen) inte alltid
efter skuggan.

? 104. Kärleken är blind.

105. När barnet får sin vilja
fram skriker det inte.

106. Lever en dag och lära en rad.

107. Ju längre man lever dess
mer får man lära.

108. Den råd lyder är vis.

109. Tomt hus står gärna öppet
men sikt stängs till.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning
vid Lunds universitet

M. 10133:16.

110. Vad tjänar det till om hon myölker
bra om hon ej åter slår ut mjölken.

111. Alltid mycket mat; annans fat.

112. Nya kvästar sopas alltid bärst.

113. Mot kvällen blir den late snäller.

114. Morgonglans och kärningaduns
vara inte till kvällen.

115. Prisa ej dag förr sol gett ner.

? 116. Det kommer efter som Arboga ot.

117. Som man kokar får man äta.

118. Då det finns hjärterum, finns sångarum.

FOLKLIVSARKIVET

Institutionen för folklivsforskning
vid Lunds universitet

M. 10133:17.

119. Prata är ingen konst, men
ätta pannkakor och inga ha, det är värre.

120. Samja ger rum.

121. Det är inte godt att dansa
efter allemans pipa.

122. Den som bygger ett hus efter
allemans råd, han får aldrig tak på det.

123. Som man bättar, får man ligga.

124. Husbondens öga ger hårten hull.

125. Själv är bäste dräng.

126. Man shall inte spotta i kålen,
för då får man själv åta opp'en.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folkliv forsk-
ning vid Lunds universitet

M. 10133:18.

127. Ytterligheterna beröra varandra

128. Borta är bra men hemma är bättre

129. När det brinner i grannens knut
skall man akta sin egen.

130. Den som har tur behöver inget vett.

131. Man har något att ge bort
men ingenting att något bort.

132. Ingen vet var skon klämmer
utom den som har den.

133. Trägen vinner.

? 134. När den rätte Josef kommer, dansar Maria

kura kol (?)

135 Tålamod övervinner surkål.

FOLKLIGSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

M. 10133:19.

136. Genom tålamod kan man även
lägga sura köl att brinna.

I 137. Vi ska ta emot dem med
varma servietter.

138. Snälla barn aga sig själva.

139. Ungdom och vistdom följas inte åt

140. När rättan är mätt är mycket berörd

141. Den enes död, den andres brod.

142. Kaka sökermaka.

143. Apstiten kommer medan man åter

144. Tillfället gör tjuven.

FOLKLIVSPRIVET
Institutionen för folklivsforskning
vid Lunds universitet

M. 10133:20.

? 145. Altting har en ände, men
korven den har två

146. Stora ord och fett flask
pastna inte i halsen.

† 147. Han mår som en prins ;
en bazarbod.

148. Man tän så länge man lever
och får stryk så länge man tän.

149. Gammal är ålst

150. Vackra visor å inte långa
rika flickor å inte många.

151. Liten hjälп är också en hjälп.
(Unkrant = ogräs)

152. Onöd knut förgås inte så lätt.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforsk-
ning vid Lunds universitet

M. 10133:21.

153. Eget beröm luktar illa.

I 154. Det faller av sig själva som
en gammal gårdesgård.

I 155. Det lyser som en palt, i en
hornlykta.

156. Man shall inte sätta sitt
ljus under ena skäppa.

? 157. Det är annat till mat än
brygga av sägor.

? 158. Det är intet lyte att ha ett
stort snyte, men den är
större sham att komma
nästlös fram.

159. Man shall inte sätta stötar under nya hus

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforsk-
ning vid Lunds universitet

M.10133:22.

160. Godt att ha en le gärning gjord.

161. Det är inte ens skuff att ta
tråla.

162. Rom byggdes inte på en dag.

163. Alla vägar bär till Rom.

+ 164. När Anders braskar, så slaskar julen

165. Man ser grandet, i sin broders öga,
men inte bjälken, i sitt eget.

166. Salt och bröd gör kinden röd

167. En bra karl redar sig själv.

168. Man skall inte vända kappan
efter vind.

FOLKLIVSARKIVET

Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

M. 10133:23

170. Som man är klädd blir man härd.

? 171. Det är skillnad på lort och parme

172. Ju flera korkar dess sämre soppar

173. Många hundar är härens vänner.

174. Alla sov i svarta i mörkret.

175 Det finns fler brokiga hum-
dar än prästens.

176. En korinna rykte är som
polerat stål; man andas där
på och det blir matt.

I-177. Master Snopp syns och sprattar upp.

178. När slutet är godt är allting godt.

FOLKLIVSARKIVET

Institutionen för folklivsforske-
ning vid Lunds universitet

179. Det finns ingen god bit utan
det är någon krittel^x i den.

*välbar köttslampa (köttel).

180. Det finns inte näst ondt, som
inte har något godt med sig.

181. Självis och envis är ovis.

182. Man skall aldrig ta sig vatten
över huvudet.

183. Spar man inte på dalern får
man aldrig riksdalern.

184. Där gårdesgården är lågast
hoppar alla över.

?185. Man skall låta sitt ljus
lysa för mänskligheten.

FOLKLIVSARKIVET

Institutionen för folklivsforska-
ning vid Lunds Universitet

M. 10133:25.

? 186. Ljus i Guds hus och lampor
i tråkyrkor.

— 187. En ska mata Olle i grind.

— 188. Han bränner sina kol förgäves.

— 189. Det är som att slå vatten
på gäsen.

— 190 Det är som att slåss med brunns-
vinden.

191. Hassa och kärlek är inte lätt att dölja

— 192. Det hängde öres hans
huvud som ett Damoklesvärd

193. Det nälen går, följer tråden efter

FOLKEIVSARKIVET

Institutionen för folklivsforska-
ning vid Lunds universitet

194. När brännvinet är inne,
är vettet ute.

195. Små hjulena springa alltid före.

196. Äpplet faller inte långt från trädet.

197. Små sår och fattiga vänner
skall man inte förakta.

198. Var man skall sopa rent för
sin dörr.

199. Man ser inte skogen för bara träden.

200. Bättre fly än illa faktor.

201. Väck ej byrnen som sover.

202. Bäst att tjuta med vargarna.

203. Lagom är bäst.

M. 10133:27

204. Endast därarna bygga
dammar av is om värarna

205. Det är middag när mor vill
och kväller när Gud vill.

206. Man åldras inte vid bordet.

— 207. Set är som en droppe i havet.

— 208. Liten men naggande god.

209. Hav tank för tunga

210. Håll tungan rätt i mun.

211. Mänskan språg, men Gud rår.

M. 10133:28.

~~namnlistet~~
nr 212. Rätta mun efter matsäiken.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

213. Uppskjut ikke till i morgen det du gör kan i dag.

— 214. Han sätter sig på sina höga hästar.

215. Snålheten bedrar visheten.

216. Det är ingen konst att säga tulipanaros, men gör'na.

217. När katten är borta, dansa råttorna på bordet.

218. Ojämnt falla ödets lötter.

219. Alla känner apan, men apan känner ingen.

M. 10133:29.

220. Den som gömmer över natten
han gömmer åt katten.

221. Man skall inte kasta pålor förrän

222. Smörja hjälper för gamla bönder.

223. Det är ingen konst att va återslag.

224. Den som är matt förlorar inte
den som är hungrig.

225. Var och en är sig själv närmast.

226. Egen härd, guld värd

227. Röta och iske bota gör fallande hus

228 /dag röd, i morgon död,

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

M. 10133:30

? 229. När man talar om solen,
så skiner hon.

230. Skogen är fattigmans troja.

231. Gjord gärning står ej att ändra.

232. Det som inte är i sele, det drar inte

233. Där geten är bunden där gräser han

234. Det jämma, det drar.

235 Ondt sällskap fördärpar ofta goda delar.

236. Blod är tjorkare än vatten.

237. Väg först, väga sedan.

238. Där odyggs åker fram, har hon sitt
straff på meden.

FOLKLIVSARKIVET

Institutionen för folklivsforskning
vid Lunds universitet

M. 10133:31.

239. Man måste bida det man ej kan vilda.

240. Högmod går före fall.

241. Bida och bida stillar mycket korda.

242. Bästa velet har också agnar.

243. Battel fattig med åra än rik med skam.

244. Små båtar flyta där stora
skepp stöta på grund.

245. Battre dämma i bärken än i än.

246. Årlighet varar längst.

247. Battre före var än efter snan.

248. Sakta väder för skepp i hamn.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning
vid Lunds universitet

M. 10133 : 32.

249. Bättre briga än stöta emot dörren.

? 250. Den ene tycker om modern, den andre om dottern, så bli de gifta båda.

? 251. Vad skulle min son på galen att göra?

252. Den nätgot spar, han nägot har.

253. Ju flera man ju bättre lycka.

? 254. Ju flera barn dessfler Fader vän.

255. Föräldrarnes välsignelse bygger barnens bo.

256. Enighet ger styrka.

FOLKLIVSARKIVET

Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

M. 10133:33.

257. Den ene korpen huggar inte ut
ögat på den andre.

258. En vet vad en har, men en vet
inte vad en får.

259. Mörkens gärningar å dagens
skam.

— 260. Anders han var en idöger man
När andra sov, så vakade han
Och när de vaknade
Hade han vad de saknade.

261. Man känner inte sin näsa
längre än till tänderna.

262. Dåligt jän som inte är något stål.

263. Det är inte värt att sträcka ut benen
längre än skinnfälten räcker.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning
vid Lunds universitet

M. 10133:34

264. Det är bättre bot än gärna sida.
(*Bättre bot än bear sida.*)

265. En god sak gör man inte förgäta.

266. Loven är god, men hållen är bättre.

? 267. Lova runt och hålla tunt.

268. Den som är ute gömd är inte inne glömd.

269. Gomst är inte glömt.

270. Den som först kommer till kvarn
är först malet.

271. När det regnar vällig, har
den fattige ingen sked.

272. Det är inte kungsord allt
vad drottningen säger.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforsk-
ning vid Lunds universitet

M. 10133:35.

? 273. När inte berget går till Muhammed,
får Muhammed gå till berget.

274. Åras den som åras bön.

275. Det man tar i grytan, får man
inte i fatet.

276. Ingenting är så litet att det
inte är värdt tack.

277. Tier en, så har en ingenting sagt.

— 278. Han var inte med, när kruktet fanns ig

279. Tala inte om nep i hängd mans hals

? 280. Dålig mage, som inte tål en baka jäst.

281. Av en fjäder kan bli en hel höna.

FOLKLIVSARKIVET

Institutionen för folkliv forskning vid Lunds universitet

M.10133:36.

? 282. Det mitt öga inte ser, det mitt öra
inte hör; det mitt hjärta inte rö.

283. Di rike steker fläsk och di fattige
får osæt.

284. För mycket och för litet
skämmer allt.

285. Man skall sed följa eller land fly.

? 286. Di säger min dater å inte krik,
men sätt eld på'na.

287. När sluer och översluer kommer
ihop, så får sluer skam.

288. Det går inte att dra strå för gamla katto.

289. Man är inte slug förrän på baken.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning
vid Lunds universitet

M. 10133:37

290. Det är godt att ha nåt att fördra
även om en inte får'et.

291. Som man sår, får man skördar.

— 292. Han har sitt på det torra.

293. Den som vinner tid, vinner allt.

? 294. Man tar det man har och
sjunger det en kan.

295. Den som pengarna får
han livköp består.

296. Sköt dig väl så spörjs du mind.

297. En flyggande fågel får något,
men en sittande får ingenting.

FOLKLIVSARKIVET

Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

M.10133:38.

298. Man skall inte klä av sig förr
än man lägger sig.

? 299. Många klappa barnet för am-
mans skull.

? 300. En närsvis höna får antingen
kom eller knäpp.

301. Man skall inte bryda bagarbara bröd.

? 302. Minnet är som ett kläthänge: det
som hängs dit först, blir längst hängande.

303. Kärleken drar varje än krampen.

304. Man skall tros och lägga berik
på så drar det.

305. Ett godt samvete är bästa huvudknoden.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforsk-
ning vid Lunds universitet

FOLKLIVSARKIVET

Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

306. Man shall inte sätta sina påsar vid dörren.

? 307. Väga vinna, väga tappa.

308. En karl står vid sitt ord och en kärlek vid sin påse.

— 309. Det är säkert som ett trälås för det är inte nået säkert.

310. Det stannar sota ord ur falska munna.

? 311. All vår början bliver svår,
höthre går det är från år.

? 312. En vill väl att yearn skall gå, men
en vill inte hålla i skaplet.

313. Den som har många jäm i elden
bränner alltid något.

M. 10133:40

? 314. Svinhugg går igen.

? 315. En får höra mycket innan öronen faller av en.

? 316. Följ sanningen och landvägen

? 317. Genvägar å senvägar.

? 318. Det är inte så not med en korv i slaktetiden.

? 319. Den som har han slipper å lama

? 320. Batter sent än aldrig.

? 321. Mängen går från gård och grund, men inte från sitt einae.

? 322. Kommer dag, kommer rå'
kommer snö, går han väl å.

FOLKLIVSARKIVET

Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

M.10133:41.

- ? 323. Det var en fräga om kungen är adelsman.
324. Osunnet är bättre.
325. Dygden belönas.
326. Fyra ögon se bättre än två.
327. Var och en sin egen lycka smed
- 328. En domer som de blinde om färger.
- 329. En tänker inte längre än näsan
är lång.
330. När fattigdomen kryper in, kryper
kärleken ut.
- ? 331. Då ha vi ägget som hönan
varit.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

M. 10133:42

332. Vad stort sker, sker tyot.

333. Den man ålokar, den agas man.

T 334. Inga brev å goda brev.

335. Känd sak är så god som vittnad.

2 336. Mot drunkheten kämpa ej älvor gudarna förgäves.

2 337. Drunkheten är en gäva av gudarna, men den bördiga missbrukas.

— 338. Han är inte många sillas värd.

— 339. Han har gått för tidigt ifin mäster

340. Säg mig med vem du umgås och jag skall säga dig vem du är.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

M. 10133:43.

341. Väl böjat är halvgyort arbete.

342. Den som vill va fin

Han får hida pin.

343. Det är både tärklat och betalt.

344. Exemplet smittar.

345. Vanans makt är stor.

346. Man är väl intu hund fast
man kan sitta.

347. Satt en smålåning på en klippa
i havet, och han föder sig.

348. Om en blind leder en blind, falla de båda i gropen.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

M. 10133:44

349. Noden har ingen lag.

350. Ingen undgår sitt öde.

351. Säktöna sig inte att binda en hund i korvband.

352. Ju längre på dagen dess grammare folk.

353. Förbienden punkt smakar bätt

354. Det är ord och inga visor.

355. Vad ska Saul bland profeterna?

356. Nu går skammen på torra land.

357. En ska inte prata efter sägen.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

M.10133:45.

— 358. Han sträcker bena från sig som en död kalv.

— 359. Det är så hett så man kan steka siller på väggarna.

360. Man får knypa tills man kan gå.

361. Tiderna förändras och vi med dem.

362. Då åtelen är, sit förstamla sig och korparna.

363. Utslaget kort ligger.

364. Lika fåglar skockas

— 365. Nu dagas det i kappavår.

366 Ryktet går före människan,

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

M. 10133:46.

✓ 367. En pojke får inte skrinda förrän halva huvet är av'en.

— 368. Han kommer till kappatjänsten.

369. När alla sprotta på en sten blir den värsta.

370. Det är inte värdt att göra sig till hund för ett vens skull.

371. Har en hund med hunden, så kan en hinna med soanlen.

372. Hade inte bringestycket varit sunt hade inte triggarn fått av det.

— 373. Han har vänt och druckit dråskal med abborrarna.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

— 374. Han samlar glödande kol på min huvud.

375. Ingen broz i spel.

376. En ska tiga tills en blir toar bakom öronen.

— 377. Det var en ful pik att hålla.

— 378. Han har en råv bak örat.

— 379. Den tar man inte där man släpper 'en.

— 380. Det är som att sätta boken till trädgårdsmästare.

381. Den sten som rubbas ofta mosar sig inte.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

M. 10133:48.

— 382. Det var ett surt äpple att bita i.

— 383. Det var en hård nöt att knäcka.

384. Det kostar en ko att flytta sitt bo.

— 385. Nu vet en vad klockan är slagen.

— 386. Den har inte alla skruvar i behåll.

387. Den tygellöst lever han åretlös dör.

388 Den som viskar han tjujer.

389. Bättre fly än illa fakta.

390. Kyrkan midt i byn (skall sta)

391. Den som lever, får se.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

M.10133:49.

392. En kan såväl önska en skata som en hätt
en för lika mycket öft.

— 393. Han söker flyga högre än ving-
arna våra.

393. Flyg ej högre än vingarna här!

? 394. Barnamage och stövlakrage

395. Ögat vill ha mer än magen fördan

— 396. Det är att gjuta olja på elden

— 397. Han gick upp som en sol och slo-
ner som en pannkaka.

— 398. Nu sjunger det på sista versen.

399. Sanningen är alltid svår att höra.

400. Frågan är ju när hon är ärlig.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforsk-
ning vid Lunds universitet

19.10.133:50.

401. De små tyvarna hänger man
och de store läter man gå.

402. Andan kröner verket.

— 403 Han har fått vatten på sin kosa

404. När då vill sig så vurnar då ej själ

— 405 Han tog öl för årende.

406. Det får alltid vara lite malört
i bågmen.

407. Armbågastötas och ankemana-
nasörger går fort över.

408. Man shall inte offra krukt på döda hokan

409. Friskt vänt är till halften vinnet.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforska-
ning vid Lunds universitet

M. 10133:51.

410. Det rinnet mycket vatten
medan my ölmäsen sover.

411. Andra tider, andra seder.

412. Av ruggiga färilar kan också
blå goda hästar.

413. Illa oplöjer rak rygg.

414. Krede villar visdom

415 Ofta kommer spe över sportarens don-

416 Den som sit i lekengen, han
får leken tala.

417. Lättjan är alla lasters moder.

418. Lårdom utan seder är till föga neder.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

M.10133:52.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

419. Av sig själv dömer man andra.
420. Lägg ej stem på borden.
421. Livet är kort, konsten lång.
422. Om skalkar locka dig så följ icke.
423. Varje kruka måste stå på sin egen botten.
424. I dag mig, i morgon dig.
425. Dygden är själens skönhet.
426. Håll dina ögon öppna, far du biöd.
427. Hastig fjärd går sällan väl.
428. En obetald gris grymtar hela året.

M.10133:53.

429. Skrattan bost som skrattar sist.

430. Har du huvud, får du nog hatt.

431. Liten näsa är bättre än ingen.

432. Intet nytt under solen.

433. Lite gnabb ibland, skadar aldrig ett grand.

434. Man kan koka soppan på en spik.

435. Han känner sina pappenehimare.

436. Det lägger sig som bomullskrypådel.

437. Det man inte har i huvudet får en ha i fotterna.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

M. 10133:54.

438. Det lyper som solen; Karlstad.

439. En ska inte va hōstarik för då
blir en vårafattig.

440. Det är inte svårt att skära breda
remmar av annans lärer.

441. Många händer gör ett latt arbete.

442. Många munningar gör ett lant fat.

? 443. Tre ting är alltid viss.

444. En åter sig inte mattare vid
bordet än en kan åta en palt
när en kommer till dörren.

445. När barnet är dött är paddan
skapet ute.

FOLKLIVSARKIVET

Institutionen för folklivsforskning
vid Lunds universitet

M. 10133: 55.

446. Knyt ino handen fö häst, fö dö
kommer det varken nät i den eller ur den.
na

447. Den som ges till han tigger
Skall ha stygk så han tigger. na

448. Kyrkans granne är sitt framme

— 449. Du ska stiga opp och se hur du satt.

450. Intet träd blir så högt, att det
när opp till himmelen.

451. Man skall inte fälla hela skogen
för ett trädskall.

452. ^{Dæbb.} Man får kryssa innan man kan gå.

453. Större skepp har seglat omkrull
än en lyfta välling

anna 02

M. 10133:56.

454. Det är ingen konst att flygga,
men det är värt att sätta sig.

455. En asandes kommer lika fort
som en rasandes.

456. Sätta och väl slår ingen skytt,
fort och illa kan ingen gilla.

457. Alla se hur väl det är gjort, men
ingen ser hur fort det har gått.

458. Tom inte nöjets vägare ; botten.

459. Sky ej att bryta modans skal, en
gång hinner du dess dolda kärna.

460. Det är ej de samma kläderna
som malen går i.

FOLKLIVSARKIVET

Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

M.10133:57

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

461. Västanvåder och korninoträta
boja med storm och sluta med vata.

462. Bättre slitas upp som stället
än rosta bort som järnet.

463. Det man inte lägger sig i behöver
man inte ta sig ur.

464. Rost här och alebuskar växa
inte på god mark.

465. Ålska mig lite men ålska mig långt.

466. Ungdomen rasar, äldertonen kårar.

467. Ded ha vingar.

468. Var glad alla där, ty hjärtat ingen
winter han.

M.10133:58.

469. Man fångar flera flugor med en doppesirap än med en tunna örtika.

470. Därav hjälpt är fullt, talas munnen.

471. Friskt mod är godt harnesk.

472. Ett mynt var stilla vred men ett
hårdt ord kommer harn åstad.

473. Godt samvete är dagligt gästabud.

474. Den ene får lyckan, den andre kryssen

475. Skriv oförräder i sand, välgärningens
i sten.

476. Tidig liggare, gammal tjiso.

477. Fråga och lära, sätter mängen; lära.

FOLKLIVSARKIVET

Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

M. 10133:59.

478. När en frossen hand gräder den andan
blå vägge varma.

479. Brukad plog blänker, staende
vatten stinker.

480. Förlet dig ej älv intet men andra mycket.

481. Allt förfäcklok är största tok.

482. Få ord och synliga är bättre
än många och myndiga.

483. Sus och dus kör mängen från hus.

484. Villig häst shall man ej spöra.

485. Man shall ej se given häst i munnen.

486. Den blivs väl nörd som i sijot är lärd.

FOLKLIVSARKIVET

Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

M. 10133:60.

487. By är som bondes.

488. Ut fluget ord kommer aldrig igen.

489. När var och en sin cyssla sköter
då går allt väl evad oss möter.

490. Storm bor på höjden, pris i dalen.

491. I brist på själar fångas hin flugor.

492. Ingen ros utan tornen.

493. Den som stör myran i sitt bo,
får varken ore eller kos.

494. Man shall inte bränna upp
ladan för att där.

FOLKLIVSARKIVET

Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

M 10133:61.

1. Alla barn i början, sa käringen
när hon skulle baka.
2. Ungdomen rasar, sa käringen
när hon hoppar över halmstret.
3. Släkten är vänt, sa raven om de
röde hundarna.
4. Det är inte godt att se att haren
har sin gång, sa bonden, la sna-
ren på taket.
5. Kommer igen, sa käringen gav
grisen fläsk.
6. Välkommen i det gröna, sa
hon när han satte morsin i
nässelhögen.

M. 10133:62

FOLKLIVSARKIVET
Institution för folklivsforskning
vid Lunds universitet

7. Di å sura, sa räven om römbären.
8. Svartnar föi synen, sa flickan när hon kyssde sotarn.
9. Växla mig den, sa Pilman om bytknappen.
10. Smakta ända Karl, sa flickan och kyssde tuppen.
11. Slutad val, sa Fristedt och dansade i fristun.
12. Gift dig så dansar du så lagon, sa gummian till kalven. singoar
13. Dank, sa tyrsken när han fick ett lyss.
14. Lew väd, sa prästen till den som skulle hängas.

M. 10133:63.

15. Ingen skam bju te, sa bonden och
spände ocarna för kyrkan.

16. Här å rum till fler, sa bonden
när han föll i sjön.

17. Det blir en heter dag, sa troll-
kvinnan när hon skulle brännas.

18. Då är ingenting att ta, sa tju-
ven när han tog dörren.

19. Det begynner å jäklas, sa gubben
när han fastnå i kökhedörren.

20. Inte ondt i det, sa tiggaren och
sloss med brotpisen.

21. Lugga mig om du kan, sa den flintskalle

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning
vid Lunds universitet

M.10133:64.

22) Det är ynkeltigt och löjtigt, sa pojken när han snöt sig och hittat näsan i hand.

b)... sa pojken, när han sätta sin häxa
g)... sa käringen när stugan brann

23. Ingen rädder här, sa bonden och sprang för haren.

24. Hemskt. sa Rydingen, när honen sprang åkull'en.

25. Det går snart över, sa pigan när hon fläckte ålen.

26. Det är lite som roar barn, sa skomakarna, slog det i knundet med lisen.

27 Vi prästerschap, sa klockan.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning
vid Lunds universitet

M. 10133:65.

28. Det smakte ändå fägeln,
sa käringen och kökte soppan
på grenen som skatan sattit på.
(å förster in)
29. Ruter ut, sa glasmästaren
30. Det låter näť, sa han som trampar i klaven
31. Nu är det slut med hvisslandet,
sa bonden när han spräckte läppen.
Man tager, vad man harver
32. Man tar efter behag, sa Kajsa Varg
33. Ni ska si på vägen, sa blinda Sara.
34. Fag tar det med ro, sa han som
stäl åironna.
35. Tvåtton, sa han som ramlade
utför trapporna.

FOLKLIVSARKIVET

Institutionen för folklivsforsk-
ning vid Lunds universitet

M. 10133:66.

36. Inte mig emot, sa prästen om lyssningen.

37. Allting ska ske efter mått sa skräck-
darn slog käringen med alsen.

38. Det duggar lite och jämt, sa länsman
om muntorna.

39. Det knällas och går sa nosprigen
när han satt på grund.

40. En olycka kommer sällan ensam, sa
flickan när hon fick trillingar.

41. Vi träffas hos buntmakan, sa
räven till vargen

42. Så här det suttit, sa käringen om
urfatshistorierna.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforsk-
ning vid Lunds universitet

M. 10133:67.

43. Nu kan jag, sa skatan när hon lätt
sig bygga bo av kleran.
44. Potatis är godt hur det lagas till,
sa bonden när han tog en sup.
45. Långt häдан och dit, så käringen
och titta' efter månen.
46. Det ger sig i andan, sa repslagan.
47. Det tar sig, sa pojken om skrikand.
48. Lika kärt som oförmodat, sa präster
när han kom in i himmelicket.
49. Botten opp, sa han som gick på
stövelskapten.
50. Då ante mig, sa han som blev utsprakad

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning
vid Lunds universitet

M.10133:68.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

51. Har ni sett på maken, sa Käringen
när hon red på staken.
52. Gonatt, sa Jan när han dampat
vattnet.
53. Det ångår mig inte sa tiggarn
när hunden bet'en i tråbenet.
54. Det rör mig inte, sa Noster Z
när det ringde i telefonen.
Ordaför.
55. Tälig man trivs, sa Bengt Eklund
56. Litet hämnd är ändå en hämnd,
sa bonden när han spottade på grannens gris
57. Pängen tala, sa Knut i Kra
58. Man ska va om sig, sa Knorringen när han stal galoscherna.

M. 10133:69.

59. Man ska ligga i för att hålla sig opp
sa han som låg i sjön.

60. Has bottnar jag inte, sa skomakaren
när han låg i sjön.

61. Nu är det gjort, sa han som frivis

? 62. Ingalunda vill jag va den sände,
sa Hobergsgrubben.

63. Alltid näst, sa den som fick se Amål

64. Vid glasens klang, sa skomakaren
drack ur blötbäljan. (B-7)

65. Dyra anförvanter, sa han som
kände ut svägerskorna.

66. Det var härdmått, sa himlän han slök grytbenet.

FOLKLIVSARKIVET

Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning
vid Lunds universitet

M. 10133:70.

67. Det bästa är godt nog, sa hin när han tog biskopen.

68. Det vill jag inte ha nämnt, sa den som stod galoscherna.

69. Det var en ny sorts djävul, sa hin när han sät sotam. (B-2)

70. Det var ingen reda, i det här, sa hin när han räkna myrstacken.

71. Tek den som väl läge, sa grubben när han satt på sängkanten.
den late